

Wojewódzkie obchody 150. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego w Siemiatyczach

10 lutego br. w naszym mieście odbyły się wojewódzkie obchody wybuchu Powstania Styczniowego w Siemiatyczach, które objął honorowym patronatem Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski. W uroczystościach uczestniczyli przedstawiciele Sejmu RP, władz wojewódzkich, rządowych i samorządowych, władze Powiatu Siemiatyckiego, władze Miasta Siemiatycz i gmin ościennych, duchowieństwo, oficerowie Wojska Polskiego Garnizonu Białystok i służb mundurowych, przedstawiciele stowarzyszeń, organizacji politycznych, szkół i zakładów pracy oraz mieszkańcy Siemiatycz.

Uroczystości rozpoczęły się o godz. 9.00 nabożeństwem w intencji Ojczyzny w cerkwi pw. Świętych Apostołów

wą wystawił 18 Białostocki Pułk Rozpoznawczy. Po uroczystym podniesieniu flagi Rzeczypospolitej Polskiej i odegraniu hymnu państwowego Burmistrz Miasta Siemiatycz Piotr Siniakowicz odczytał list Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego skierowany do uczestników uroczystości.

Spośród zaproszonych gości głos zabrali Poseł na Sejm RP Robert Tyszkiewicz, Poseł na Sejm RP Lech Kołakowski, Wicewojewoda Podlaski Wojciech Dzierżgowski oraz Wicemarszałek Województwa Podlaskiego Walenty Korycki. Po wystąpieniach gości głos zabrał Burmistrz Miasta Siemiatycz Piotr Siniakowicz. Podkreślił, iż Powstanie Styczniowe to jedno z najważniejszych wydarzeń w historii Polski XIX wieku, a w szczególności - w histo-

Po odniesionym zwycięstwie Rosjanie w odwecie ograbili i spalili miasto. Całkowitemu zniszczeniu uległ pałac Jabłonowskich, którego nigdy potem nie odbudowano. W trakcie walk spłonęło niemal całe miasteczko ostrzelane z dział, a następnie podpalone z rozmysłem przez triumfujących żołnierzy rosyjskich pod pretek-

stem ukrywania się powstańców w domach. Władze rosyjskie na mieszkańców miasta nałożyły kontrybucję. Sypały się kary za manifestowanie polskości, szkano- wano zwłaszcza duchowieństwo katolickie i szlachtę. Wszystko to utrudniało i opóźniało przywrócenie normalnego życia w miasteczku i było przyczyną powolnego rozwoju Siemiatycz do końca XIX wieku.

**List Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego
z okazji obchodów 150. rocznicy Powstania Styczniowego w Siemiatyczach**

**Organizatorzy i Uczestnicy
uroczystych obchodów
150. rocznicy Powstania Styczniowego
w Siemiatyczach**

Piotra i Pawła, któremu przewodniczył Jego Ekscelencja Jerzy Biskup Siemiatycki, Prawosławny Ordynariusz Wojska Polskiego. Następnie poczty sztandarowe i zaproszeni goście przeszli do kościoła pw. Wniebowzięcia NMP, by uczestniczyć we mszy św. w intencji Ojczyzny, której przewodniczył Jego Ekscelencja Biskup Antoni Pacyfik Dydycz, Ordynariusz Diecezji Drohiczyńskiej.

Kolejnym punktem obchodów były uroczystości na skwerze na Placu Jana Pawła II, które rozpoczęły się od meldunku złożonego przez dowódcę uroczystości ppłk Jerzego Abramowicza Zastępcę Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Białymstoku dowódcy Garnizonu Białystok płk Sławomirowi Kołodziejskiemu Szefowi Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Białymstoku. Kompanię hono-

rii Siemiatycz.

Po odczytaniu Apelu Poległych i oddaniu salwy honorowej dla uczczenia 150. rocznicy Bitwy Siemiatyckiej nastąpił przemarsz na cmentarz parafialny, gdzie przy pomniku powstańców zostały złożone wieńce.

Uroczystości zakończyły się w sali Siemiatyckiego Ośrodka Kultury prelekcją Zdzisława Warpechowskiego na temat Powstania Styczniowego i Bitwy Siemiatyckiej oraz występem Miejskiej Orkiestry Dętej z Białegostoku pod dyktando Franciszka Mocarskiego, która zapewniła oprawę muzyczną obchodów.

Siemiatycz stały się miejscem uroczystości rocznicowych, gdyż tu przed stu pięćdziesięciu laty w dniach 6 i 7 lutego stoczona została jedna z największych bitew Powstania Styczniowego między rosyjskimi oddziałami gen. Maniukina, a polskimi oddziałami powstańców płk. Walentego Lewandowskiego, płk. Romana Rogińskiego i Władysława Cichorskiego-Zameczka.

Bitwa Siemiatycka rozgrywała się dwa dni. 6 lutego 1863 roku, mimo dużych strat własnych powstańcy odnieśli zwycięstwo, odpierając natarcie rosyjskie i zmuszając wojska rosyjskie do wycofania się do położonego nieopodal Czartajewa. Niestety drugiego dnia skomasowane siły rosyjskie pokonały oddziały powstańcze, zmuszając je do ucieczki i pozostawiając miasto na pastwę grabieżczych wojsk rosyjskich. Bitwa rozegrała się na miejscowym cmentarzu i w jego okolicach (obecnie między ulicami Ciechanowiecką i Powstania Styczniowego). W wyniku dużej przewagi ogniowej Rosjan i nieudolnego dowodzenia oddziałami powstańczymi bitwa zakończyła się klęską.

**Szanowny Panie Burmistrzu!
Drodzy Mieszkańcy Siemiatycz i Ziemi Podlaskiej!
Szanowni Państwo!**

Jestem pełen uznania, że spotykają się dziś Państwo razem, aby złożyć hołd Powstańcom Styczniowym i zaświadczyć o żywej więzi między historią a współczesnością. Powstanie Styczniowe, patriotyczny niepodległościowy zryw Polaków przeciwko rosyjskiemu zabrowcy, zajmuje w naszej narodowej pamięci miejsce wyjątkowe.

Podlasie ma szczególne powody, aby pamiętać. Mieszkańcy tej ziemi niezwykle aktywnie wzięli udział w styczniowej insurekcji. Tutaj miała miejsce zwycięska bitwa pod Węgrowem, a także największe powstańcze starcie - pod Siemiatyczami. To tu działał ksiądz Stanisław Brzóska, ostatni żołnierz Powstania.

Przywołujemy dzisiaj heroiczne chwile sprzed półtora wieku, aby wyrazić wdzięczność tym, którzy daninę krwi zaświadczała, że "jeszcze Polska nie zginęła". Chcemy również lepiej uświadomić sobie, na czym polega ów specyficzny kod polskości, to przesłanie zawarte w skomplikowanych polskich dziejach, które dziedziczymy. Dostrzegamy, jak trafne było zawołanie "Gloria Victis!" - Chwała Zwyciężonym! Bo polska historia to nie tylko powstania, ale też konsekwentna praca pokoleń, skupienie na ideałach pracy organicznej i pozytywistyczne przemiany. Każde z tych dziejowych doświadczeń stawalo się lekcją i umocnieniem.

Nasze wielkie dobro - suwerenna, demokratyczna, bezpieczna III Rzeczpospolita jest konsekwencją zbiorowego wysiłku Polaków, którzy nigdy się nie poddali. Warto, by ta świadomość historycznego zwycięstwa była nieodłącznym składnikiem naszej tożsamości. Warto, by wspierała nas dzisiaj w codziennych zadaniach i aspiracjach.

Powstanie Styczniowe - choć dzieli nas od niego przestrzeń 150 lat - nadal pozostaje ważnym punktem odniesienia dla naszej samowiedzy. Nakazuje szacunek dla polskiej krwi przelanej za Ojczyznę, bo był to testament wolności, niesiony przez pokolenia. Ale Powstanie Styczniowe to również dowód umiejętności organizacyjnych w skrajnie trudnych warunkach, o czym przekonuje fenomen Rządu Narodowego i tajnych struktur państwowych. Do tamtych doświadczeń odwoływało się Polskie Państwo Podziemne w latach II wojny światowej. Powstanie Styczniowe to także tradycja wspólnoty walczących "za wolność naszą i waszą", tradycja solidarności narodów odrzucających jarzmo despotyzmu. Podjęta podczas Powstania idea uwłaszczenia chłopów wprowadza nas również w krąg problemów solidarności społecznej, obywatelskiej równości i sprawiedliwości. Jak w soczewce skupia się w styczniowym zrywie kilka węzłowych zagadnień, kształtujących polską historię i ważnych nadal w debatach nad tym, jak najlepiej urządzić gmach niepodległej Rzeczypospolitej.

Dlatego warto spoglądać w przeszłość, czerpać z niej naukę i inspirację. Naród bez pamięci traci swą tożsamość. Chciałbym bardzo, aby polska historia nas wszystkich łączyła, przypominała o tym, co najważniejsze w życiu zbiorowości i każdego z nas. Przykładem takiego myślenia są uroczystości w Siemiatyczach. Rozpoczęte nabożeństwem w cerkwi prawosławnej i mszą katolicką, gromadzące przedstawicieli władz publicznych, stronnictw politycznych i różnorodnych środowisk, z licznym udziałem mieszkańców - są świadectwem patriotycznej, obywatelskiej wspólnoty.

Dziękuję wszystkim Państwu za to świadectwo. Łączę się z Państwem w modlitwie, w hołdzie, w refleksji, w miejscach upamiętniających ofiarę Powstańców Styczniowych. Cześć Ich pamięci!

